FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

fremsat den 23. februar 1999 *

1. Baggrunden for nærværende sag er den af selskabet Odette Nicos Petrides Co. Inc. (herefter »Petrides«) iværksatte appel til prøvelse af dom afsagt af Retten i Første Instans den 17. december 1997 [1], som frifandt Kommissionen i en erstatningssag, som selskabet havde anlagt i forbindelse med visse aspekter af forvaltningen af den fælles markedsordning for råtobak, som er overdraget Kommissionen.

Faktiske omstændigheder

2. Nedenfor sammenfattes de i den anfægtede dom anførte faktiske omstændigheder, for så vidt som de er relevante for nærværende sag.

3. Sagsøgeren er et græsk selskab, hvis hovedaktivitet er bearbejdning af og handel med tobak i Grækenland og i udlandet. I den omtvistede periode havde selskabet en fabrik til bearbejdning af tobak og et lagercenter. Efter behov lejede det desuden forskellige små fabrikker og kontorer. Det arbejdede sammen med mellemmænd og andre agenter i Grækenland og i udlandet.

4. Den omtvistede periode begyndte i april 1990 og sluttede ved udløbet af 1991. I denne periode afholdt Kommissionen tre licitationer over tobak, som det græske interventionsorgan lå inde med, og en fjerde licitation over tobak, som tre af medlemsstaternes interventionsorganer, herunder det græske, lå inde med. Den 15. oktober 1991 forhøjede Kommissionen den sikkerhed, som hver af de bydende var forpligtet til at stille hos det pågældende interventionsorgan.

5. Den første af de omtvistede licitationer blev afholdt efter Kommissionens forordning (EØF) nr. 899/90 af 5. april 1990 om udbydelse i licitation med henblik på salg til udførsel af tobak i baller, som det græske interventionsorgan ligger inde med [2], og omfattede fire partier råtobak i baller fra høsten 1986 og 1987 på i alt 5 271 428 kg og fordelt efter sorter. Det første parti omfattede 1 805 903 kg tobak. Det bestod af sorterne Mavra, Kaba Koulak (classic) og Elassona, Kaba Koulak (non classic), Katerini, Burley EL og Basmas. Det andet parti bestod af 1 519 836 kg tobak af de samme sorter, med undtagelse af sorten

* Originalsprog: spansk.

1 — Sag T-152/95, Petrides mod Kommissionen, Sml. II, s. 2427.

2 — EFT L 93, s. 7.

Basmas. Det tredje parti bestod af 1 519 991 kg tobak af de samme sorter som det andet parti. Det fjerde parti bestod af 425 698 kg tobak og kun af sorterne Mavra og Basmas. Sagsøgeren afgav bud på det første og det andet parti (på henholdsvis 76,11 GRD og 63,11 GRD pr. kg). Kommissionen besluttede imidlertid den 14. juni 1990 ikke at acceptere de bud, de bydende havde afgivet, med den begrundelse, at de priser, der var budt, indebar en risiko for forstyrrelse af markedet.

6. Den anden af de omtvistede licitationer blev afholdt efter Kommissionens forordning (EØF) nr. 1560/90 af 8. juni 1990 om udbydelse i licitation med henblik på salg til udførsel af tobak i baller, som det græske interventionsorgan ligger inde med [3]. Den vedrørte de samme fire partier råtobak i baller. Sagsøgeren afgav bud på det første og det fjerde parti (på henholdsvis 91,11 GRD og 101,11 GRD pr. kg). Den 7. august 1990 gav Kommissionen en anden af de bydende tilslag på det andet parti (til et beløb af 102 GRD pr. kg), men forkastede alle buddene på det første, det tredje og det fjerde parti, idet den påberåbte sig, at der var risiko for forstyrrelse af markedet.

7. Den tredje af de omtvistede licitationer blev afholdt over de sidste tre partier efter Kommissionens forordning (EØF) nr. 2610/90 af 10. september 1990 om udbydelse i licitation med henblik på salg til udførsel af tobak i baller, som det græske interventionsorgan ligger inde med [4]. Sagsøgeren afgav bud på de tre partier (på henholdsvis 152,26 GRD, 132,26 GRD og 121,26 GRD pr. kg). På ny besluttede Kommissionen, den 16. november 1990, ikke at acceptere de bud, der var afgivet af de bydende, med den begrundelse, at de priser, der var budt, risikerede at give anledning til en unormal udvikling på markedet.

8. Den fjerde licitation blev afholdt efter Kommissionens forordning (EØF) nr. 2436/91 af 7. august 1991 om licitation med henblik på salg til udførsel af tobak i baller, som det tyske, det græske og det italienske interventionsorgan ligger inde med [5]. Den samlede mængde på 105 486 276 kg var opdelt i 11 partier, fordelt på fire grupper. Hver gruppe af partier kunne først udbydes, når der var givet tilslag for den foregående gruppe. Målet var at opnå bud på alle tobakssorter, således at de mindst efterspurgte sorter skulle sælges først. I hvert parti var der tobakker af en bestemt sort, som de forskellige interventionsorganer i de berørte medlemsstater lå inde med. Det sagsøgende selskab var interesseret i nogle af disse partier. Dets bud, som vedrørte en mindre mængde end den, der var fastsat for de pågældende partier, blev forkastet, fordi de ikke var i overensstemmelse med licitationsbetingelserne.

3 — EFT L 148, s. 7.

4 — EFT L 248, s. 5.

5 — EFT L 222, s. 23.

9. Efter at det sagsøgende selskab den 13. september 1991 havde skrevet til det medlem af Kommissionen, der var ansvarligt for landbrug, for at få forordning nr. 2436/91 suspenderet, uden dog at få et efter selskabets mening tilfredsstillende svar, anlagde det sag ved Domstolen med påstand om annullation, dels af forordningen, dels af Kommissionens bekendtgørelse af licitation nr. 91/C/213/04, offentliggjort i medfør af den nævnte forordning (sag C-232/91). Det fremsatte endvidere en begæring om foreløbige forholdsregler i form af suspension af den anfægtede forordning (sag C-232/91 R). Da det sagsøgende selskab ikke var individuelt berørt af de anfægtede retsakter, blev dets påstand vedrørende realiteten afvist ved kendelse af 14. november 1991, Petridi og Kapnemporon Makedonias mod Kommissionen [6]. Sagsøgerens begæring om foreløbige forholdsregler blev ikke taget til følge, jf. kendelse af 10. januar 1992.

10. Ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 162/92 af 24. januar 1992 om ændring af forordning (EØF) nr. 2436/91 [7] blev de sidste tre partier fra den fjerde licitation opdelt i ti partier med den begrundelse, at man kunne forvente en værdiforøgelse, hvis der skelnedes efter det år, hvor tobakken var høstet.

De relevante retsforskrifter

11. Den 21. april 1970 vedtog Rådet forordning (EØF) nr. 727/70 om oprettelse af en fælles markedsordning for råtobak [8]. En af de væsentligste mekanismer i denne fælles markedsordning er forpligtelsen for interventionsorganerne i medlemsstaterne til at opkøbe bladtobak, som er høstet i Fællesskabet og ikke er afsat ad de normale kanaler, til interventionsprisen. Afsætningen af den opkøbte tobak skal ske således, at enhver forstyrrelse af markedet undgås, og således, at der sikres køberne lige adgang til varerne og ligelig behandling (artikel 7, stk. 2, andet afsnit).

12. Artikel 3 i Rådets forordning (EØF) nr. 327/71 af 15. februar 1971 om fastsættelse af visse almindelige regler for kontrakter om den første bearbejdning og behandling, for oplagringskontrakter samt for afsætningen af den tobak, som interventionsorganerne ligger inde med [9], bestemmer, at afsætningen sker på grundlag af prisbetingelser, der fastsættes i hvert enkelt tilfælde, bl.a. under hensyntagen til markedets udvikling og behov.

13. Artikel 1 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3389/73 af 13. december 1973 om fastsættelse af fremgangsmåden og betingelserne for salg af den tobak, som

6 — Forenede sager C-232/91 og C-233/91, Sml. I, s. 5351.
7 — EFT L 18, s. 16.
8 — EFT 1970 I, s. 186.
9 — EFT 1971 I, s. 70.

interventionsorganerne ligger inde med [10], en forordning, som er blevet ændret flere gange, bestemmer:

»1. Tobak i baller, som interventionsorganerne ligger inde med, bringes i handelen på ny ved licitation eller offentlige auktioner.

2. Ved licitation forstås, at en kreds af interesserede opfordres til i indbyrdes konkurrence at afgive bud, idet tilslaget gives den, der afgiver det gunstigste bud, som er i overensstemmelse med denne forordning.

...«

14. I artikel 6, stk. 1, hedder det med hensyn til licitationens forløb:

»Inden for 15 dage efter udløbet af den frist, der er fastsat for indgivelse af bud, og i betragtning af buddene, fastsættes ifølge den i artikel 17 i forordning (EØF) nr. 727/70 nævnte fremgangsmåde en minimumssalgspris for hvert parti eller besluttes, at licitationen skal være uden virkning.«

10 — EFT L 345, s. 47.

15. Oprindelig bestemte forordningens artikel 5, stk. 1, følgende:

»Hver af de bydende skal stille en sikkerhed på 0,28 RE pr. kilo råtobak hos det pågældende interventionsorgan.«

Sikkerheden blev sat op til 0,339 ECU/kg ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 3263/85 af 21. november 1985 om ændring af forordning nr. 3389/73 [11]. Uanset artikel 5, stk. 1, i forordning nr. 3389/73 blev den sat op til 0,7 ECU/kg tobak i baller ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 3040/91 af 15. oktober 1991 om ændring af forordning (EØF) nr. 2436/91 [12].

Retsforhandlingerne ved Retten

16. Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 24. juli 1995 anlagde Petrides erstatningssøgsmål mod Kommissionen i medfør af EF-traktatens artikel 215, stk. 2.

11 — EFT L 311, s. 22.
12 — EFT L 288, s. 18.

17. Ved dom af 17. december 1997 erklærede Retten sagen forældet for så vidt angik den første licitation og frifandt Kommissionen for så vidt angik de tre andre licitationer; det blev pålagt sagsøgeren at betale sagens omkostninger.

Anbringender

18. Appellanten har påberåbt sig følgende anbringender i forbindelse med appellen:

— manglende begrundelse for så vidt angår opfyldelsen af målsætningen om at »undgå forstyrrelser af markedet« i forbindelse med den anden og den tredje licitation

— fejlagtig bedømmelse af de faktiske omstændigheder ved undersøgelsen af proportionalitetsprincippet i forbindelse med den anden licitation

— forkert gengivelse af de fremlagte beviser i forbindelse med den påståede tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet ved den anden licitation

— tilsidesættelse af artikel 1 og 6 i forordning nr. 3389/73 og artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 727/70

— tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet og princippet om parternes ligestilling

— fejlagtig bedømmelse af appellantens anbringender vedrørende ligebehandlingsprincippet og forhøjelsen af sikkerheden i forbindelse med den fjerde licitation

— tilsidesættelse af forordning nr. 3389/73.

Før jeg indleder undersøgelsen af disse anbringender, skal det understreges, at jeg i forbindelse hermed kun vil inddrage de anbringender, som er fremført i appelskriftet, og de argumenter, som fremgår af replikken, *i det omfang de uddyber eller kaster lys over disse anbringender*. Det er på denne måde, bestemmelsen i procesreglementets artikel 117, stk. 1, om, at der »ud over appelskrift og svarskrift kan [...] afgives replik og duplik«, skal fortolkes.

A — *Første anbringende: manglende begrundelse for så vidt angår opfyldelsen af målsætningen om at »undgå forstyrrelser af markedet« i forbindelse med den anden og den tredje licitation*

19. Med dette anbringende synes appellanten at ville gøre gældende, at den anfægtede dom ikke indeholder nogen redegørelse for, i hvilket omfang Kommissionens fremgangsmåde i forbindelse med den anden og den tredje licitation var egnet til at opfylde målsætningen om at »undgå forstyrrelser af markedet«. Petrides har gjort gældende, at en sådan redegørelse er af betydning ved undersøgelsen af, om proportionalitetsprincippet blev overholdt i forbindelse med disse licitationer.

20. Kommissionen har anført, at dette anbringende ikke er andet end en påstand, og har derfor udtrykt tvivl om, hvorvidt det kan realitetsbehandles.

Efter først at have erindret om, at det påhvilede sagsøgeren at føre bevis for den påståede tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet for Retten, anfører Kommissionen, at Retten, stillet over for Petrides' upræcise påstande, først karakteriserede målsætningen om at undgå forstyrrelser af markedet som egnet til — hvis den ikke opfyldes — at medføre annullation af de retsakter, som den administrerende institution har udstedt (præmis 50 og 51 i den anfægtede dom), hvorefter den fastslog, hvori en sådan manglende opfyldelse af målsætningen kunne give sig udtryk, nemlig i uvidenhed om markedspriserne eller — hvilket er det samme — i afsætning af de pågældende varer til priser, som er for lave i forhold til markedspriserne. Endelig erklæres det i den anfægtede dom for bevist, at Kommissionen i forbindelse med den tredje licitation fik de erhvervsdrivende til at tilbyde priser, der lå over dem, der var budt under den anden licitation, og på grundlag heraf kunne Retten fastslå, at påstanden om uvidenhed om priserne fra Kommissionens side ikke var begrundet. Ifølge Kommissionen lagde Retten tilsvarende betragtninger til grund i forbindelse med den tredje licitation.

21. Det bør nævnes, at det påhvilede appellanten for Retten at gøre gældende, at den sagsøgte institutions adfærd var retsstridig — hvilket er en betingelse for, at Fællesskabet kan ifalde ansvar — eftersom en institutions retsstridige adfærd hverken kan forudsættes eller undersøges ex officio i forbindelse med et erstatningssøgsmål. Det tilkommer derimod Retten at vurdere, om de fremførte argumenter er berettigede.

For så vidt angår Kommissionens påståede manglende opfyldelse af forpligtelsen til at undgå forstyrrelser af markedet i forbindelse med afsætningen af tobak, som interventionsorganerne ligger inde med, bestod

Rettens opgave således ikke i at fastslå, at Kommissionen med sin adfærd var tro mod denne målsætning, men snarere i at undersøge, om det kunne udledes af de foreliggende oplysninger, at målsætningen ikke var opfyldt, og — hvis dette var tilfældet — at institutionen havde handlet retsstridigt. Det tilkom altså sagsøgeren i det mindste at anføre holdepunkter for, at Kommissionen ved at forkaste dets bud i forbindelse med den anden og den tredje licitation havde handlet retsstridigt, og ikke Retten at bevise det modsatte. Det er, for så vidt angår den anden licitation, sådan, man skal forstå den anfægtede doms præmis 52, hvori det blot konstateres, at påstanden om, at Kommissionen var uvidende om markedspriserne, ikke er i overensstemmelse med de faktiske omstændigheder. Når den påståede retsstridighed ikke foreligger, må anbringendet forkastes. I forbindelse med den tredje licitation anføres det på samme måde i den anfægtede doms præmis 64, at »sagsøgeren ikke [har] fremført nogen beviser for, at Kommissionen — da den den 16. november 1990 besluttede at forkaste alle buddene for ikke at forstyrre markedet — ikke tog hensyn til markedets behov [...]. Indtil det modsatte bevises, viser den omstændighed, at Kommissionen havde til hensigt ikke at forstyrre markedet, imidlertid, at den tog hensyn til markedets udvikling og behov, i hvert fald som den bedømte disse forhold på dette tidspunkt«.

På baggrund af det anførte må dette anbringende anses for virkningsløst, for så vidt som dets genstand udgøres af et forhold, der — selv hvis det anerkendes — ikke kan føre til annullation af den afgørelse, som er truffet i første instans. Der kan derfor ikke gives appellanten medhold i dette anbringende.

B — *Andet anbringende: fejlagtig bedømmelse af de faktiske omstændigheder ved undersøgelsen af proportionalitetsprincippet i forbindelse med den anden licitation*

22. Dette anbringende synes at måtte opdeles i to. Petrides har for det første gjort gældende, at Retten har tilsidesat proportionalitetsprincippet ved at finde, at Kommissionens beslutning af 7. august 1990, som blev vedtaget i forbindelse med den anden licitation, var egnet til at opfylde målsætningen om ikke at forstyrre markedet. Denne beslutning indebar ifølge appellanten to modstridende foranstaltninger: På den ene side blev der givet tilslag på det andet parti, og på den anden side blev buddene på det fjerde parti forkastet. Sidstnævnte foranstaltning er desuden ifølge appellanten i modstrid med udbuddets ordlyd og med artikel 1, stk. 2, i forordning nr. 3389/73, som bestemmer, at tilslaget gives den, der afgiver det gunstigste bud (jf. punkt 13 ovenfor).

Appellanten kritiserer for det andet Retten for at have fundet, at Kommissionens beslutning om at forkaste buddene i forbindelse med den anden licitation fik de erhvervsdrivende til at tilbyde højere priser under den efterfølgende licitation, hvorved Retten ville godtgøre, at beslutningen om at forkaste buddene var egnet til at virkeliggøre målsætningen om ikke at forstyrre markedet. Appellanten mener, at denne egnethed i forhold til målsætningen kun kan bedømmes på grundlag af de oplysninger, som forelå på tidspunktet for beslutningens vedtagelse, og ikke efterfølgende.

23. For så vidt angår anbringendets første del har Kommissionen anført, at de argumenter, som underbygger det, er nye, og at anbringendet derfor må forkastes. Det er min opfattelse, at selv om de specifikke argumenter er nye, så er selve anbringendet det ikke, men det bør alligevel forkastes af de grunde, som anføres nedenfor.

Appellanten klagede allerede over for Retten over, at Kommissionen ikke havde overholdt proportionalitetsprincippet i forbindelse med den anden licitation. Efter først at have opremset de elementer, som indgår i begrebet proportionalitet, nåede Retten frem til den konklusion, at sagsøgeren ikke nærmere havde anført, i forhold til hvilket mål Kommissionens handlemåde skulle anses for at være unødvendig og uhensigtsmæssig. Alligevel fortsatte Retten med at undersøge, om Kommissionens adfærd var forenelig med målsætningen om ikke at forstyrre markedet, og konkluderede, at sagsøgerens argument — om den påståede uvidenhed om priserne fra Kommissionens side — ikke kunne påberåbes med henblik på at gøre gældende, at beslutningen af 7. august 1990 var i strid med denne målsætning.

Kort sagt forsøger appellanten med dette anbringende blot at få Domstolen til at bedømme de fremlagte beviser anderledes end Retten, hvilket Domstolen kun kan gøre, hvis der er tale om en forkert gengivelse af beviserne, eller hvis det af de i sagen fremlagte dokumenter fremgår, at Rettens konklusioner er materielt forkerte.

Da hverken det første eller det andet er tilfældet, bør den første del af anbringendet afvises.

24. Med hensyn til den anden del af dette anbringende er det åbenbart, at Retten med henvisningen til de højere bud, som Kommissionen opnåede i forbindelse med den tredje licitation, efter at have forkastet de bud, som blev afgivet under den anden licitation, ikke søgte at godtgøre, at Kommissionens beslutning var berettiget i forhold til den i forordningen fastsatte målsætning om ikke at forstyrre markedet, men ganske enkelt at imødegå Petrides' argument om, at den manglende opfyldelse af denne målsætning skyldtes Kommissionens uvidenhed om priserne. Den, som forkaster et tilbud og herefter opnår et mere gunstigt tilbud, er nok ikke uvidende om markedspriserne.

Under alle omstændigheder vedrører hele dette spørgsmål ene og alene bedømmelsen af de faktiske omstændigheder, som det suverænt tilkommer Retten at foretage. Det kan derfor ikke rejses i en appelsag.

Også den anden del af anbringendet bør derfor afvises.

C — *Tredje anbringende: forkert gengivelse af de fremlagte beviser i forbindelse med den påståede tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet ved den anden licitation*

25. I forbindelse med dette anbringende har appellanten gjort gældende, at Retten for at kunne forkaste anbringendet om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet i forbindelse med den anden licitation har forvansket oplysningerne i referatet af et møde i Forvaltningskomitéen for Tobak og i Revisionsrettens særberetning om det forhold, at Petrides' bud var klart højere. Det fremgår således klart af nævnte referat, at appellantens bud på det fjerde parti, som blev forkastet, udgjorde 75% af tobakkens værdi, mens buddet fra en anden af de bydende på det andet parti, som *blev* accepteret, kun udgjorde 23% af produktets reelle værdi. Revisionsretten nåede frem til et tilsvarende resultat i sin beretning (punkt 4.53, 4.54 og 4.55).

26. Det er Kommissionens opfattelse, at dette anbringende vedrører Rettens bedømmelse af de faktiske omstændigheder og derfor bør afvises.

27. Det er klart, at den af appellanten påståede »forkerte gengivelse« af oplysningerne i disse to dokumenter slet ikke består i, at Retten helt eller delvist har nægtet at tillægge disse dokumenter beviskraft, men at Retten ikke har udledt de samme konklusioner af disse beviser som appellanten. Dette anbringende er således en ordret gengivelse af et af de anbringender, appellanten fremførte for Retten, og det er baseret på de samme faktiske omstændigheder, på grundlag af hvilke Retten forkastede det. Fremsættelsen heraf svarer derfor til at anmode Domstolen om at foretage en ny bedømmelse af et allerede fremført argument, hvilket går ud over den kompetence, der er tillagt Domstolen i medfør af statuttens artikel 49.

Det tredje anbringende bør derfor afvises.

D — *Fjerde anbringende: tilsidesættelse af artikel 1 og 6 i forordning nr. 3389/73 og artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 727/70*

28. Ifølge appellanten tilsidesætter Retten med den anfægtede dom artikel 1 og 6 i forordning nr. 3389/73 og artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 727/70, når den i præmis 58 og 66 anerkender, at Kommissionen har et vidt skøn i forbindelse med administrationen af den fælles markedsordning for råtobak. Petrides mener, at selv om fællesskabsinstitutionerne skal indrømmes en sådan skønsbeføjelse, når de foretager økonomisk-politiske valg, skal samme beføjelse ikke gælde for rent forvaltningsmæssige beslutninger vedrørende en bestemt land-

brugssektor som de omtvistede beslutninger. Appellanten mener endvidere, at selv om Kommissionen i henhold til forordning nr. 3389/73 kan nægte at give tilslag på et parti og i givet fald fastsætte en minimumssalgspris for dette parti, forpligter forordningen samtidig Kommissionen til at anvende denne minimumssalgspris på partier i den følgende licitation.

29. Det skal for det første nævnes, at de beslutninger vedrørende tilslag, som Kommissionen træffer i forbindelse med forvaltningen af den fælles markedsordning for råtobak, afhænger af bedømmelsen af indviklede økonomiske forhold. Som anført af Kommissionen, er spørgsmålet om, hvorvidt der er risiko for forstyrrelse af markedet, ifølge sagens natur indviklet, og det kan aldrig afgøres rent rutinemæssigt eller efter faste regler. Det har Domstolen fastslået i sin dom af 7. april 1992 [13] vedrørende Kommissionens forvaltning af markedsordningen for alkohol fremstillet af vin. I forordning (EØF) nr. 3877/88 [14], som regulerer visse aspekter af den fælles markedsordning for denne sektor, fastsættes nemlig en licitationsprocedure svarende til den, som nærværende sag vedrører, hvorved Kommissionen indrømmes tilsvarende beføjelser som de her omtvistede. Samtidig pålægger forordning nr. 3877/88 Kommissionen en forpligtelse til under alle licitationsprocedurer at sørge for, at forskellige målsætninger opfyldes, hvoraf en er at »undgå forstyrrelser på markedet«. I forbindelse med bedømmelsen af retmæssigheden af en beslutning truffet af Kommissionen om ikke at give tilslag ved en licitation på grund af risikoen for forstyrrelse af markedet udtalte Domstolen netop, at »der ved forordning nr. 3877/88 er tillagt Kommissionen et *vidt skøn med hensyn til indviklede økonomiske forhold*« [15].

Det samme må gælde i den foreliggende sag. Når der er tale om områder, inden for hvilke institutionerne råder over vide skønsbeføjelser, ifalder Fællesskabet derfor ikke nødvendigvis ansvar — selv for afgørelser, som senere måtte vise sig at være kritisable — medmindre institutionen har anlagt et åbenbart urigtigt skøn [16].

30. For så vidt angår den påståede tilsidesættelse af artikel 1 og 6 i forordning nr. 3389/73 er appellantens argumenter nye, og de bør derfor afvises. Det er således fastslået, at »[e]n parts adgang til først for Domstolen at fremføre et anbringende, der ikke er blevet fremført for Retten, er ensbetydende med en adgang til at forelægge Domstolen — der har en begrænset kompetence i appelsager — en mere omfattende tvist end den, der blev forelagt Retten. Under en appel har Domstolen således kun kompetence til at tage stilling til den retlige afgørelse, der er blevet truffet

13 — Sag C-358/90, Compagnia italiana alcool mod Kommissionen, Sml. I, s. 2457.

14 — Rådets forordning af 12.12.1988 om generelle regler for afsætning af alkohol, der er fremstillet i henhold til de i artikel 35, 36 og 39 i forordning (EØF) nr. 822/87 omhandlede destillationer, og som interventionsorganerne ligger inde med (EFT L 346, s. 7).

15 — Præmis 42, Sml. I, s. 2503, min fremhævelse.

16 — Dom af 11.3.1987, sag 27/85, Vandemoortele mod Kommissionen, Sml. s. 1129, præmis 31-34.

vedrørende de anbringender, der er blevet behandlet i første instans« [17].

31. Desuden kan den besynderlige fortolkning af bestemmelserne i forordning nr. 3389/73, som Petrides anlægger, ikke alene ikke præcist udledes af dens ordlyd, den fører også til åbenbart absurde resultater. Det giver således ikke mening, at den af Kommissionen fastsatte minimumssalgspris for et bestemt parti absolut skal gælde for alle andre partier, som udbydes i forbindelse med samme licitationsprocedure, når produktets kvalitet og andre karakteristika kan være meget forskellige, sådan som det kan være tilfældet i praksis, og sådan som det netop var tilfældet i forbindelse med den tredje licitation.

Det fjerde anbringende bør derfor få samme skæbne som de foregående og forkastes.

E — *Femte anbringende: tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet og princippet om parternes ligestilling*

32. Med dette anbringende har Petrides gjort gældende, at Retten alene har støttet sig på de dokumenter, Kommissionen henviste til i sin besvarelse af de skriftlige spørgsmål fra Retten, da den fastslog, at der ikke kunne gives appellanten medhold i anbringendet om, at den fjerde licitation var retsstridig, og i anbringendet om forhøjelsen af sikkerheden. Under hensyntagen til det tidspunkt, hvorpå dette dokument blev fremlagt, og dets komplicerede indhold er de krav, der følger af kontradiktionsprincippet og af princippet om parternes ligestilling, ifølge appellanten ikke blevet overholdt under proceduren, eftersom selskabet ikke fik mulighed for at verificere de fremlagte oplysninger. Desuden blev Kommissionens besvarelse indleveret til Rettens Justitskontor en dag senere end den fastsatte frist.

33. Det er ikke nødvendigt at undersøge, om perioden fra meddelelsen til appellanten af Kommissionens besvarelse — som blev indleveret til Rettens Justitskontor den 15. april 1997 — til afholdelsen af retsmødet den 2. maj 1997 var tilstrækkelig lang til, at appellantens advokater kunne gøre sig bekendt med dens indhold og eventuelt anfægte den, men skal blot konstateres, at appellanten havde mulighed for senest under retsmødet at fremsætte alle de bemærkninger vedrørende denne besvarelse, som selskabet fandt hensigtsmæssige. Da appellanten ikke gjorde dette og heller ikke hverken anmodede om udsættelse af retsmødet med henblik på at kunne gennemgå Kommissionens besvarelse nøje eller som en sidste udvej tog forbehold eller protesterede, må det skulle forstås således, at appellanten var indforstået med den relativt korte frist og gav afkald på en eventuel processuel garanti, som selskabet navnlig havde kunnet udlede af kravene til en kontradiktorisk procedure.

Den forsinkede indlevering af besvarelsen, som appellanten foreholder Kommissionen,

17 — Dom af 1.6.1994, sag C-136/92 P, Kommissionen mod Brazzelli Lualdi m.fl., Sml. I, s. 1981, præmis 59.

og som denne bestrider, er, for så vidt som det ikke er bevist, at den har indflydelse på appellantens ret til kontradiktion — eller, som det udtrykkes i artikel 51 i EF-statutten for Domstolen, at den krænker appellantens interesser — et rent processuelt spørgsmål, som alene Retten har kompetence til at behandle. Dette forhold er således ikke af en sådan art, at det kan føre til annullation af den afgørelse, som er truffet i første instans.

På baggrund af det anførte bør der derfor heller ikke gives appellanten medhold i det femte anbringende.

F — *Sjette anbringende: fejlagtig bedømmelse af appellantens anbringender vedrørende ligebehandlingsprincippet og forhøjelsen af sikkerheden i forbindelse med den fjerde licitation*

34. Appellanten har anført, at Retten ved at undersøge retmæssigheden af hver af de foranstaltninger, som Kommissionen vedtog, enkeltvis, ikke tog hensyn til appellantens argumentation, som skulle vise, at institutionens handlinger var retsstridige, når hensås til disse foranstaltninger som helhed.

35. Kommissionen har gjort gældende, at Retten i overensstemmelse med dens procesreglement kan opbygge sine domme, som den finder det hensigtsmæssigt. Det er desuden Kommissionens opfattelse, at appellanten hverken har godtgjort, at det ville være lovligt at behandle de forskellige handlinger, som denne appel vedrører, under ét, eller har forklaret, hvordan selskabet skulle have lidt skade som følge af, at der ikke blev anlagt en sådan helhedsbetragtning.

36. Så vidt jeg kan se, blander appellanten begreberne retsstridig adfærd og skade sammen. Som anført af Kommissionen, kan flere retmæssige handlinger set som en helhed ikke blive retsstridige, hvilket ikke nødvendigvis er tilfældet, når en skade er forårsaget af flere forskellige handlinger. En handling, som ikke i sig selv er skadevoldende, kan nemlig blive det sammen med andre handlinger. Da Rettens analyse imidlertid kun omfattede spørgsmålet om, hvorvidt Kommissionens adfærd var lovlig, uden at der var grund til at undersøge, om de andre betingelser for ansvar uden for kontraktforhold var opfyldt[18], kan et sådant argument ikke gøres gældende under en appel.

37. I øvrigt fremlægger Petrides intetsteds nye oplysninger, som ville kunne godtgøre, at fællesskabsinstitutionens adfærd var retsstridig, sådan som det ifølge selskabet ville være fremgået af en samlet bedømmelse af de omtvistede handlinger.

38. Af disse grunde bør der derfor heller ikke gives appellanten medhold i det sjette anbringende.

18 — Jf. den anfægtede doms præmis 108.

G — *Syvende anbringende: tilsidesættelse af forordning nr. 3389/73*

39. Appellanten gør med dette sidste anbringende gældende, at Retten — efter appellantens opfattelse — begik en retlig fejl, da den i præmis 90 i den anfægtede dom anerkendte, at Kommissionen var berettiget til forkorte fristen mellem licitationsbekendtgørelsen og indgivelsen af bud fra 45 til 20 dage. Ifølge Petrides er forordning nr. 3389/73 om fastsættelse af fremgangsmåden og betingelserne for salg af den tobak, som interventionsorganerne ligger inde med, en væsentlig retsakt, som har en højere rang.

40. Dette anbringende er helt ubegrundet. I artikel 3 i Kommissionens forordning nr. 3389/73 fastsattes en periode på 45 dage mellem licitationsbekendtgørelsen og fristen for indgivelse af bud. Med henblik på den fjerde licitation blev denne frist nedsat til 20 dage ved en ændring af den nævnte artikel i kraft af Kommissionens forordning (EØF) nr. 395/90 af 15. februar 1990 om ændring af forordning nr. 3389/73 (EFT L 42, s. 46), som har samme rang. Lex posterior derogat anterior. Som Retten også anførte, forfulgte denne ændring objektive og ikke-diskriminerende mål (behovet for at sælge partierne hurtigere før oprettelsen af den nye fælles markedsordning), og den faldt inden for grænserne for det vide skøn, som er tillagt Kommissionen på den fælles landbrugspolitiks område.

Dette anbringende bør derfor betragtes som ubegrundet og forkastes.

Sagens omkostninger

41. I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, som i henhold til artikel 118 finder anvendelse på appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. Hvis de anbringender, som appellanten har fremført, forkastes eller afvises, som jeg foreslår, bør det derfor pålægges appellanten at betale sagens omkostninger.

Forslag til afgørelse

42. Af de anførte grunde skal jeg foreslå Domstolen at afvise det andet og det tredje anbringende, som er fremført i denne appelsag, at forkaste de øvrige anbringender og at pålægge appellanten at betale sagens omkostninger.